

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Гаївська сільська рада
Кіровоградського району
Кіровоградської області**

вул. Академіка Доленка, 34, с. Гаївка,
Кіровоградський район,
Кіровоградська область, 27326

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Гаївської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області «Про встановлення податку на майно в частині плати за землю на 2019 рік» (проект рішення 1), «Про встановлення єдиного податку» (проект рішення 2), «Про встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (проект рішення 3) (разом – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Гаївської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області від 23.04.2018 № 104.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень та аналізів їх регуляторного впливу на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проектів рішень в цілому

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Так, підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ.

Натомість, у проектах рішень відсутні такі обов'язкові елементи, як об'єкт оподаткування, база оподаткування (проект рішення 1), порядок сплати

Державна регуляторна служба України

ВІХ №4996/0/20-18 від 25.05.2018

податку (проект рішення 3), строк та порядок подання звітності із сплати податку (проекти рішень 1, 2), що не узгоджується з наведеними вище вимогами ПКУ.

Отже, пропонуємо визначити у проектах рішень всі обов'язкові елементи податків або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті або розділи) ПКУ, якими вони встановлені.

Назви проектів рішень потребують редакційних правок в частині доповнення назвою сільської ради, на території якої будуть справлятися податки, що встановлюються.

Назви проектів рішень 2, 3 пропонуємо доповнити роком, на який встановлюються податки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі – Постанова № 483) затверджено форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку; форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Постанова № 483 прийнята на виконання вимог статей 72, 266 та 284 ПКУ. Згідно з підпунктом 72.1.2.4 підпункту 72.1.2 пункту 72.1 статті 72 ПКУ, для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу використовується інформація, що надійшла від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, зокрема інформація про встановлені органами місцевого самоврядування ставки місцевих податків, зборів та надані такими органами податкові пільги.

Абзацом четвертим підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передус звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості рішення щодо ставок та наданих пільг юридичним та/або фізичним особам із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Аналогічні вимоги встановлені абзацом другим пункту 284.1 статті 284 ПКУ. Так, органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передус звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки рішення щодо ставок земельного податку та наданих пільг із сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Виходячи із зазначених норм, ПКУ не передбачає обов'язку для органів місцевого самоврядування приймати рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а також пільг із сплати податків за встановленою формою. Водночас, зазначені вище норми ПКУ встановлюють вимоги щодо подачі органами місцевого врядування інформації про встановлені податки та пільги за формою, затвердженою Постановою № 483.

Таким чином, з метою спрощення процедури підготовки та подання інформації відповідному контролюючому органу пропонуємо ставки та пільги із

сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, викласти в окремих додатках до проектів рішень 1 та 3 відповідно до форм, затверджених Постановою № 483.

Щодо проекту рішення 1

1. Пунктом 1 проекту рішення 1 зазначено, що на території Гаївської сільської ради встановлюється податок на майно в частині плати за землю. Іншими частинами проекту рішення 1 визначаються елементи плати (сплати) за землю.

Підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 288.1 статті 288 ПКУ підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ, розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо у проекті рішення 1 словосполучення «плати за землю» та «сплати за землю» замінити словосполученням «земельного податку».

1.1. У проекті рішення 1 пронумеровано тільки пункт, яким визначається ставки податку для земельних ділянок, нормативно грошову оцінку яких проведено – пункт 1.1. Інші елементи податку встановлені окремими абзацами без нумерації.

Отже, пропонуємо впорядкувати нумерацію пунктів проекту рішення 1.

1.2. При визначенні ставки податку для фізичних та юридичних осіб, серед іншого, встановлюється ставка податку для земель комерції.

Серед переліку категорій земель, визначених частиною 1 статтею 19 Земельного кодексу України, категорія «землі комерції» відсутня.

Отже, пропонуємо категорію «землі комерції» виключити з проекту рішення 1.

1.3. Крім того, проектом рішення 1 не встановлено ставки податку за земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, що не дозволить у 2019 році отримувати додаткові надходження до бюджету сільської ради.

Отже пропонуємо встановити в проекті рішення 1 ставки податку за земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено (за наявності таких ділянок).

Щодо проекту рішення 2

2. Проектом рішення 2 на території Гаївської сільської ради встановлюється єдиний податок для 1-4 груп платників єдиного податку.

Відповідно до статті 293.2 ПКУ, фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо виключити з проекту рішення 2 обов'язкові елементи єдиного податку для платників третьої та четвертої груп.

Щодо проекту рішення 3

3. Проектом рішення 3 на території Гаївської сільської ради встановлюється податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Підпункт 2.2 пункту 2 проекту рішення 3, яким визначається, що не є об'єктом оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не відповідає вимогам підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ та потребує доповнення підпунктами «і» - «л» зазначеного підпункту 2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ.

3.1. Пункт 8 проекту рішення 3, яким встановлюються пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки пропонуємо привести у відповідність до вимог пункту 266.4 статті 266 ПКУ.

Таким чином, **проекти рішень потребують доопрацювання** з метою приведення у відповідність до вимог Податкового кодексу України та Постанови КМУ № 483..

Враховуючи вищевикладене, **проекти рішень не узгоджуються з** вимогами статті 4 Закону, зокрема з **принципом адекватності** – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, та потребують приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Щодо аналізів регуляторного впливу проектів рішень (далі – АРВ 1, АРВ 2 та АРВ 3)

Аналізи регуляторного впливу до проектів рішень 1, 2 (АРВ 1, АРВ 2), зокрема їх зміст, структура та наповнення не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ 1 і АРВ 2, зокрема, відсутністю усієї необхідної інформації та розрахунків розробником не доведена відповідність проектів рішень 1, 2 принципам державної регуляторної політики, таким як збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

АРВ до проекту рішення 3 (АРВ 3) не в повній мірі відповідає вимогам Методики.

У розділі I «Визначення проблеми» АРВ 3 розробник проекту рішення 3 обмежився лише текстовим описом проблеми. Не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ 3, розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожній з них.

Натомість, при описі альтернатив, розробником наведено лише їх назви.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей розробник не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ 3, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

При цьому, в АРВ 3 не обґрунтовано ставок податку, що встановлюються для суб'єктів господарювання, а також не наведено алгоритму їх визначення.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення 3 спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ 3 належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також, не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально

можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

В розділі III АРВ 3 при оцінці впливу на суб'єктів господарювання зазначено, що регулювання поширюється на 1 мікропідприємство, питома вага групи у загальній кількості становить 11 %, але у рядку «Разом» даної таблиці зазначено 2 суб'єкти підприємництва, однак при цьому не наведено посилань на джерело отримання інформації щодо кількості суб'єктів господарювання.

У розділі VII АРВ 3 не визначено строку дії регуляторного акта.

Згідно з підпунктом 266.6.1 пункту 266.6 статті 266 ІПКУ, базовий податковий (звітний) період податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, дорівнює календарному року.

Відповідно до пункту 9 Методики, обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта здійснюється з урахуванням достатності цього строку для розв'язання проблеми та досягнення цілей державного регулювання.

Таблиця розділу VIII АРВ 3 не відповідає вимогам пункту 10 Методики та розділу VIII Додатку 1 до Методики.

У зв'язку з тим, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, розробник повинен був забезпечити проведення М-Тесту, згідно з Додатком 4 до Методики.

Однак, в АРВ 3 до проекту рішення 3 М-Тест розробником не проведено, що не дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва, не оцінено витрати, які вони понесуть внаслідок провадження регулювання, та, як наслідок унеможливорює визначення необхідності вирівнювання питокої вартості навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого підприємництва шляхом запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва.

У зв'язку з відсутністю в АРВ 3 усіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено відповідність проекту рішення 3 таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Додатково повідомляємо, що згідно з частинами першою та другою статті 34 Закону, кожен проект регуляторного акта, що внесений на розгляд до сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради, подається до відповідальної постійної комісії для вивчення та надання висновків про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 цього Закону.

Відповідальна постійна комісія забезпечує підготовку експертного висновку щодо регуляторного впливу проекту регуляторного акта, який разом з цим проектом та підписаним аналізом регуляторного впливу подається до уповноваженого органу для підготовки у встановленому Кабінетом Міністрів

України порядку пропозицій щодо удосконалення проекту відповідно до принципів державної регуляторної політики.

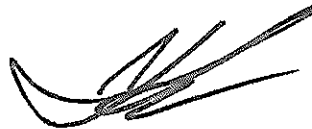
В переліку документів, що надані до Державної регуляторної служби України листом Гаївської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області від 23.04.2018 № 104, відсутні висновки відповідальної постійної комісії Гаївської сільської ради про відповідність проектів рішень вимогам статей 4 та 8 Закону.

Зазначене не дає можливості підтвердити додержання розробником проектів рішень принципу прозорості та врахування громадської думки, визначеного статтею 4 Закону.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проекти рішень Гаївської сільської ради Кіровоградського району «Про встановлення податку на майно в частині плати за землю на 2019 рік», «Про встановлення єдиного податку», «Про встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналізи їх регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
служби України

К.М. Ляпіна